

Programma's Infrastructurele Werken en Majeure Projecten

Auteur

C. Vosmaer

Datum

7 februari 2019

Versie	Datum	Opgesteld	Par.	Getoetst	Par.	Vastgesteld	Par.
2.0	7-2-2019	C. Vosmaer		J. de Kruijf e.a.		K. van Driel N. Derks	

Inhoud

1.	Algemene uitgangspunten	3
1.1.	Doel	3
1.2.	Toepassingsgebied	3
1.3.	Afwijkingen vastleggen in Inkoop- en/of aanbestedingsstrategie	3
1.4.	Overige te maken keuzes	4
1.4.1.	Vergoeding onderzoekskosten	4
1.4.2.	Individuele inlichtingen	4
2.	Kaders	5
2.1.	Wettelijk kader	5
2.2.	Beleidskaders	5
2.2.1.	Inkoopbeleid 2016	5
2.2.2.	Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen geeft energie	6
2.2.3.	K(O)PI	7
3.	Samenhang documenten	8
4.	Aanpak Duurzaam GWW	9
4.1.	Maatwerk Omgevingswijzer en Ambitiweb	10
4.2.	Maatwerk CO ₂ -prestatieladder	10
4.3.	Maatwerk DuboCalc	11
4.4.	Advieswerk planstudiefase en realisatiefase contract	11
4.4.1.	Stelposten Duurzaamheid	11
5.	BPKV-criterium Duurzaamheid	12
5.1.	Aandeel duurzaamheid in BPKV	12
5.1.1.	Mate van ontwerp- en materiaalvrijheid	12
5.1.2.	Verdeling korting over BPKV-criteria	13
5.2.	Aantal en weging subcriteria duurzaamheid	14
5.2.1.	Standaard 2 subcriteria voor duurzaamheid	14
5.2.2.	Criterium toevoegen 3e subcriterium duurzaamheid	14
5.2.3.	Eisen aan aanvullend subcriterium	14
5.3.	Aard subcriteria duurzaamheid	14
5.3.1.	Motivatatie keuze Footprint	15
5.3.2.	Motivatatie keuze Risicodossier duurzame innovaties	15

5.3.3.	Verdeling fictieve korting duurzaamheid over de subcriteria	16
5.3.4.	Criterium afwijken van verdeling	16
6.	Essentie uitgangspunten DuboCalc berekening	17
6.1.	Levenscyclusanalyse (LCA)	17
6.2.	Bepalen scope CO ₂ -footprint	17
6.3.	Uitgangspunten referentiefootprint	17
7.	Maatwerk contract	18
7.1.1.	Bonus in Basisovereenkomst.....	18
7.1.2.	Pot kansen duurzaamheid	18
7.1.3.	Deelprojectkwaliteitsplan (DPK) Duurzaamheid.....	18
7.1.4.	Voortgangsrapportage duurzaamheid	19
7.1.5.	Opleverdossier	19
7.1.6.	Aanbieden LCA t.b.v. Nationale Milieudatabase	19
8.	Inschrijving duurzaamheid	20
8.1.	Algemeen.....	20
8.2.	CO ₂ -footprint	20
8.2.1.	Aanpak en motivatie keuzes	20
8.2.2.	Beoordelingsprotocol.....	21
8.3.	Risicodossier duurzame innovaties	21
8.3.1.	Aanpak en motivaties keuzes.....	21
8.3.2.	Beoordelingsprotocol.....	22
9.	Overzicht stimulansen voor duurzaamheid.....	23
11.	Maatwerk bij Best Value	25

1. Algemene uitgangspunten

1.1. Doel

Met het vaststellen van dit uitvoeringskader wordt beoogd dat Innovatie en Duurzaamheid op een (meer) uniforme manier in projecten wordt ingebed. Achterliggend doel is dat daarmee invulling gegeven wordt aan provinciale doelstellingen en ambities op het gebied van Duurzaamheid. De uniforme aanpak moet het ook mogelijk maken om informatie uit projecten op te halen die gebruikt wordt voor rapportages aan het management.

1.2. Toepassingsgebied

Dit uitvoeringskader is van toepassing op alle nieuwe projecten binnen de programma's Infrastructurele Werken en Majeure Projecten. Bij lopende projecten dient in overleg met de programmamanager besproken te worden in welke mate dit uitvoeringskader toepasbaar is.

1.3. Afwijkingen vastleggen in Inkoop- en/of aanbestedingsstrategie

Het uitgangspunt voor het gebruik van dit uitvoeringskader is "Pas toe of leg uit". Daar waar sprake is van nadere keuzes en/of afwijkingen dient dit in de inkoop- en/of aanbestedingsstrategie te worden gemotiveerd, vastgelegd en ter vaststelling worden aangeboden aan de programmamanager.

Samenvattend uit de hierna volgende hoofdstukken betreft dit:

- Motivatie keuzes t.a.v. vergoeding onderzoekskosten en individuele inlichtingen;
- Toepassing van andere subcriteria voor duurzaamheid dan vastgesteld;
- Toepassing van meer subcriteria voor duurzaamheid dan vastgesteld;
- Toepassing van een andere verdeling van scores aan duurzaamheid;
- Aanpassing van de aanpak van de beoordeling.

1.4. Overige te maken keuzes

1.4.1. Vergoeding onderzoekskosten

Met de introductie van duurzaamheid als BPKV-criterium én de verwachte noodzaak om innovaties in te brengen om onderscheidend te zijn is een ander soort inspanning nodig tijdens de tenderfase.

Bij projecten is het mogelijk om een vergoeding voor onderzoekskosten aan Inschrijvers te verstrekken indien:

- Inschrijvers zelf onderzoek moeten doen om de herbruikbaarheid van materialen te kunnen beoordelen;
- Er sprake is van veel ontwerp- en/of materiaalvrijheid en een ruimere scope waardoor de inspanning om de CO₂-footprint te genereren groter is.

Voorwaarde voor het verkrijgen van deze vergoeding is dat een erkend bureau is ingeschakeld voor de uitgevoerde onderzoeken respectievelijk LCA-berekeningen. Dit kan ook een dochter- of zusteronderneming zijn. Daarnaast dienen de onderzoeken / berekeningen conform breed erkende normen of richtlijnen uitgevoerd te zijn.

Het besluit over deze vergoeding dient expliciet te zijn genomen in de Inkoop- en/of aanbestedingsstrategie. Qua hoogte kan gedacht worden aan bedragen tussen 10.000 en 30.000 euro.

1.4.2. Individuele inlichtingen

Met de vraag om duurzame innovaties zal de wens vanuit de markt groter zijn om individuele inlichtingen aan te vragen. Deze behoefte is daarnaast ook vanuit de interne organisatie groter geworden. Overwogen dient te worden of deze stap niet standaard in de aanbestedingsplanning moet worden meegenomen. Dit geldt zeker voor projecten waar sprake is van veel ontwerp- en/of materiaalvrijheid. Binnen diverse projecten is de meerwaarde duidelijk aantoonbaar geweest.

Het besluit of ook zonder verzoek van marktpartijen individuele inlichtingen ingepland worden dient expliciet te zijn genomen in de Inkoop- en/of aanbestedingsstrategie.

2. Kaders

2.1. Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor dit uitvoeringskader is:

- Gewijzigde Aanbestedingswet 2012 die per 1 januari 2016 van toepassing is;
- Gids Proportionaliteit;
- ARW 2016.

2.2. Beleidskaders

Dit uitvoeringskader is een nadere uitwerking van de volgende provinciale beleidsdocumenten:

- Inkoopbeleid 2016 Provincie Noord-Brabant (vastgesteld GS 4 oktober 2016), dat gebaseerd is op de gewijzigde Aanbestedingswet;
- Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) geeft energie
- Kwaliteit (Onderhoud) Provinciale Infrastructuur (K(O)PI) Provincie Noord-Brabant (vastgesteld PS 6 april 2018).

Daarnaast is bij het opstellen rekening gehouden met diverse door Nederland en/of de provincie Noord-Brabant ondertekende Green Deals en akkoorden en diverse werkafspraken binnen het voormalige cluster P&V. Ook de omgevingsvisie en de verschillende programmaopgaven zullen in de toekomst van invloed zijn op het gebruik van dit kader.

2.2.1. Inkoopbeleid 2016

Binnen het inkoopbeleid zijn de volgende aandachtspunten benoemd:

- Inkoopsamenwerking;
- Lastenverlichting;
- Risicomanagement;
- Integriteit;
- Scheiden van belang.

Daarnaast wordt meer inhoudelijk ingegaan op de bijdrage aan de Circulaire economie door:

- Circulair Inkopen;
- Maatschappelijk Verantwoord Inkopen;
- Social Return;
- Milieuvriendelijk inkopen;
- Biobased inkopen;
- Kansen voor MKB;
- Innovatiegericht inkopen.

2.2.2. Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen geeft energie

In het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen zijn vier van deze items verder geconcretiseerd.

- Bij Circulair inkopen wordt gestreeft naar zoveel mogelijk hergebruik van producten, producten van biobased materiaal en producten met materiaal met een minimale CO₂ voetafdruk.
- Klimaatbewust inkopen betekent inkopen met een neutraal of zelfs positief effect op het klimaat waarbij de focus ligt op CO₂ reductie, duurzame energie en biodiversiteit.
- Innovatiegericht inkopen is door middel van inkoop stimuleren van de markt om innovatieve, duurzame oplossingen te ontwikkelen en te leveren.
- Social Return gaat in op het via inkoop stimuleren dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en sociaal ondernemers kansen op werk krijgen.

Bij onderhandse aanbestedingen wordt het beleid gecontinueerd dat tenminste één Brabantse ondernemer wordt uitgenodigd.

De concrete doelstellingen zijn opgenomen in de bijlagen van het actieplan.

2.2.3. K(O)PI

Status

K(O)PI nota vervangt de op 21 september 2010 vastgestelde Beleidsnota aanleg, beheer en onderhoud provinciale wegen Noord-Brabant 2010 – Wegen voor bereikbaarheid. Deze nota is geactualiseerd en sluit hierdoor goed aan op de technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. De nota omvat de kaders voor aanleg, reconstructie en onderhoud van onze infrastructuur. De beleidsregel Wegenbeheer – Onderhoudsbeleid, deel 1 Uitgangspunten (vastgesteld op 1 juli 2008), met betrekking tot het onderhoud van de provinciale infrastructuur wordt op termijn geactualiseerd. K(O)PI is op 6 april 2018 vastgesteld door PS.

Toepassingsgebied

K(O)PI fungeert als een paraplunota voor het wegenbeleid op het gebied van aanleg, reconstructie en onderhoud van provinciale infrastructuur. De nota beschrijft de bijbehorende kwaliteitseisen die de provincie hierbij hanteert.

Werkwijze: Brabantse Infra Aanpak

In K(O)PI wordt de Brabantse Infra Aanpak toegelicht. Deze is hieronder schematisch weergegeven met een verwijzing naar de betreffende paragrafen.

Brabantse Infra Aanpak	Plus +	A. sneller realiseren of hogere ambities vanuit PS of vanuit de regio's. (paragraaf 4.3) B. innovaties toepassen en faciliteren (paragraaf 4.4 en 4.5)	
	Brabantse Norm	Bereikbaarheid en veiligheidsnorm gekoppeld aan technische staat infra (paragraaf 3.2)	Vastgestelde Leefbaarheids- en duurzaamheidsambities (paragraaf 3.3)

Toelichting:

Brabantse Norm

- Naast de normen voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid, veelal afgeleid van wettelijke richtlijnen, geven we invulling aan de Brabantse norm op het gebied van duurzaamheid en leefbaarheid. Dit doen we door bij de aanpak van onze provinciale wegen de vastgestelde ambities op gebied van leefbaarheid en duurzaamheid integraal mee te nemen.

Plus +

- Naast het uitvoeren van het al vastgestelde integrale beleid bieden we in onze Brabantse aanpak ruimte voor extra ambities en innovaties. De extra ambities kunnen bestaan uit hogere ambities, het sneller realiseren van ambities en het slimmer programmeren.
- Daarnaast stimuleert de provincie actief innovatieve oplossingen en de toepassing van innovatieve producten binnen de projecten in living labs. Deze kunnen zowel geïnitieerd worden door partners als marktpartijen. Daartoe wordt een proces ingericht om de geslaagde innovaties op te nemen in onze Brabantse norm, genaamd vliegwiel voor innovatie.

3. Samenhang documenten

Om duurzaamheid goed te laten landen in de projecten is een aantal documenten opgesteld en zijn teksten aangeleverd voor diverse andere documenten.

Wijzigingen in een van deze documenten moeten altijd gezien worden op de raakvlakken met een van de andere documenten.

Titel	Doelgroep	Toelichting
Rapportage "Op weg naar Duurzame BPKV-criteria" (eindrapport IDI) MT P&V 7 december 2017	<ul style="list-style-type: none"> • Projectteam IDI • Management P&V • Management M&I • Overige interne geïnteresseerden 	Alleen voor intern gebruik! Op onderdelen inmiddels gewijzigd in onderstaande documenten
Rapportage "Uitvoeringskader Innovatie & Duurzaamheid in Infraprojecten"	<ul style="list-style-type: none"> • Interne projectteams • Opdrachtnemers realisatiefase contract 	Bijlage bij Uitvraag Nadere overeenkomsten Ingenieursdiensten
<i>Tekstbijdragen aan standaard nadere overeenkomsten ingenieursdiensten</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beheerder Nadere Overeenkomsten Ingenieursdiensten</i> 	<i>Niet als los document beschikbaar</i>
<i>Tekstbijdragen aan contractbibliotheek PNB</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beheerder contractbibliotheek</i> 	<i>Niet als los document beschikbaar</i>
<i>Tekstbijdragen aan inschrijvingsleidraad</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beheerder Inschrijfleidraad</i> 	<i>Niet als los document beschikbaar</i>
Notitie Eisen en uitgangspunten CO ₂ -referentiefootprints	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemers realisatiefase contract 	Bijlage bij Uitvraag Nadere overeenkomsten Ingenieursdiensten
Format Rapport CO ₂ -referentiefootprint	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemers realisatiefase contract 	Bijlage bij Uitvraag Nadere overeenkomsten Ingenieursdiensten
Notitie Eisen en uitgangspunten CO ₂ -footprints realisatiefase	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemers realisatiefase contract • Opdrachtnemers realisatiefase uitvoering 	Bijlage bij Uitvraag Realisatiecontract (daarmee ook te vertrekken aan Ingenieursbureau dat contract opstelt)
Format CO ₂ -footprint realisatiefase	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtnemers realisatiefase contract • Opdrachtnemers realisatiefase uitvoering 	Bijlage bij Uitvraag Realisatiecontract (daarmee ook te vertrekken aan Ingenieursbureau dat contract opstelt)

4. Aanpak Duurzaam GWW

Met de ondertekening van de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 is de ambitie omarmd om duurzaamheid in 2020 een integraal onderdeel van alle spoor-, grond-, water- en wegebouwprojecten (duurzaamheid is 'business as usual') te laten zijn.

Een belangrijk doel van de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 is dat in 2020 in alle relevante GWW-projecten de Aanpak Duurzaam GWW (hierna te noemen de Aanpak) wordt toegepast in planvorming, aanleg, aanbesteding, beheer en onderhoud. Met het besluit van het voormalig MT van Projecten & Vastgoed om de adviezen uit het rapport IDI over te nemen is ook besloten om de toepassing van de Aanpak Duurzaam GWW mee te nemen in de uitrol.

Concreet betekent dit:

1. In alle nieuwe projecten die binnen het programma's Infrastructurele Werken en Majeure Projecten vallen wordt de Aanpak meegenomen. Bij lopende projecten wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn.
2. In elke fase waarin een advies-/ingenieursbureau actief is (planstudiefase, realisatiefase contract) worden de stappen uit de Aanpak herhaald. Doel is enerzijds om rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen en anderzijds om acties vast te leggen met een groter detailniveau, passend bij de betreffende fase.
3. Het meenemen van de Aanpak houdt concreet in dat in de uitvragen voor advies-/ingenieursbureaus uit de raamovereenkomst een werkpakket Innovatie en Duurzaamheid wordt opgenomen waarin wordt toegelicht wat van het bureau in dit kader wordt verlangd.
4. In dit werkpakket zijn acties en producten opgenomen in het kader van de instrumenten Omgevingswijzer, Ambitiweb en DuboCalc die in de Aanpak zijn opgenomen. Het werkpakket is in principe geschikt voor zowel de planstudie als realisatiefase contract. Het gebruik van het instrument CO₂-prestatieladder is geborgd in de provinciale toevoegingen op de inschrijfleidraad uit het Provinciaal Contracten Buffet (PCB).
5. Omvang en diepgang van de activiteiten zijn daarbij afhankelijk van de mogelijkheden in het project. Het standaard werkpakket voor de Nadere Opdrachten dient daartoe projectspecifiek gemaakt te worden door die activiteiten te verwijderen die in de uit te vragen fases niet relevant zijn.

4.1. Maatwerk Omgevingswijzer en Ambitiweb

Afhankelijk van de aard en omvang van het project kan er voor gekozen worden om de in het werkpakket Innovatie en Duurzaamheid voor de Nadere Opdracht opgenomen activiteiten en producten te beperken of verder uit te breiden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Het combineren van de werksessie Omgevingswijzer en Ambitiweb in één sessie als ingeschat wordt dat er geen of maar zeer beperkt bredere meekoppelkansen zijn. Het verdient de voorkeur als dit besproken wordt voor of bij interne opdrachtverstrekking.
- Het toevoegen van een extra fase in projecten waar zowel een PIP als een contract onderdeel van de scope van de Nadere Opdracht zijn. Als in één nadere uitdraag zowel de ruimtelijke procedures als het opstellen van het contract wordt opgenomen, heeft het de voorkeur om de fases 2 keer te doorlopen, één meer gericht op het PIP of BP etc., één meer gericht op het contract.
- In het voorbereidende gesprek tussen het projectteam van de provincie en het ingenieursbureau dat is gevraagd in het werkpakket dient tenminste besproken te worden op welke wijze de instrumenten gebruikt worden. Denk aan het wel of niet beschouwen van meerdere varianten, benodigde aanwezigheid etc..

Bijzondere aandacht voor de projectspecifieke beschrijving is in de volgende gevallen nodig:

- In projecten waarbij geen uitgebreide verkenning of planstudie vanuit het programma Verkeer en Vervoer is uitgevoerd voorafgaand aan interne opdrachtverlening of in projecten waarbij in die fase de Aanpak nog niet is toegepast zal de 1^e werksessie breder van aard zijn om geen kansen onbenut te laten.
- In projecten waarbij de Aanpak wel al is toegepast wordt gebruik gemaakt van het overdrachtdossier en de afspraken die daarin zijn vastgelegd. Hierin kan direct gefocust worden op die gebieden waar hogere ambities zijn benoemd.
- In projecten waar kansen gezien worden voor het bereiken van aanvullende duurzaamheidsdoelstellingen die nog niet in het contract of in de BPKV-criteria zijn opgenomen, kan overwogen worden om ook de Opdrachtnemer van het realisatiecontract te vragen de fases nogmaals te doorlopen.

Goedkeuring van wijzigingen van het werkpakket vindt plaats door het akkoord op de Nadere Opdracht. Uitgangspunt is dat een wijziging vooraf is afgestemd met de themabeheerder Duurzaamheid.

4.2. Maatwerk CO₂-prestatieladder

In afwijking op de gebruikelijke aanpak wordt het instrument CO₂-prestatieladder niet gebruikt als gunningscriterium. De motivatie daarvoor is enerzijds dat het laddercertificaat betrekking heeft op het bedrijf en niet op de aanbieder en anderzijds omdat gebleken is dat het als BPKV-criterium niet onderscheidend meer is.

Het instrument wordt echter wel opgenomen in de inschrijfleidraad voor de realisatiefase als geschiktheidseis voor de contracteren partij in die fase. Hierbij wordt beoogd een partij te contracteren waarvan het management aandacht heeft voor duurzaamheid en continue verbetering op dit vlak en daarmee de kans te vergroten dat sprake is van succesvolle implementatie van duurzaamheid in het aan te besteden project.

Standaard wordt in de inschrijfleidraad voor de realisatiefase de volgende trede gevraagd:

- UAV-gc projecten – trede 5
- Bestekken – trede 3

Afhankelijk van de aard en omvang van het project kan hiervan gemotiveerd afgeweken worden na goedkeuring van de programmamanager. Vastlegging vindt plaats in de inkoopstrategie en/of aanbestedingsstrategie.

4.3. Maatwerk DuboCalc

Binnen de provincie Noord-Brabant wordt de maatstaf CO₂-equivalenten gebruikt omdat deze beter aansluit bij doelstellingen die binnen de provincie gelden. Daar waar van toepassing wordt via eisen gestuurd op de overige onderdelen van de MKI.

De vigerende versies van de notities “Eisen en uitgangspunten CO₂-referentiefootprints” en “Eisen en uitgangspunten CO₂-footprints realisatiefase” dienen gebruikt te worden bij DuboCalc berekeningen. Voor de vastlegging van de resultaten van een CO₂-referentiefootprint dient gebruikt gemaakt te worden van de vigerende versie van het Format “Rapport CO₂-footprint”.

4.4. Advieswerk planstudiefase en realisatiefase contract

Het advieswerk t.a.v. duurzaamheid in de planstudie en/of realisatiefase contract heeft m.n. betrekking op het scheppen van de juiste voorwaarden zodat duurzame en innovatieve oplossingen kunnen worden aangeboden door marktpartijen in de realisatiefase en niet zozeer op het bedenken van de duurzaamste oplossing voor een project. Focus ligt daarbij op het creëren van ontwerp- en/of materiaalvrijheid binnen de gemaakte afspraken met de omgeving en binnen de eisen die voortkomen uit intern beleid (als K(O)PI). Daarnaast dient gekeken te worden naar kansen voor circulariteit en biobased toepassingen in de contracteisen.

Als wel gewenst is dat een adviesbureau zelf oplossingen genereert dan dient dit expliciet in de Nadere Opdracht (of in een separate opdracht) te worden aangegeven. Voorkeur heeft het om dit soort vragen te beperken tot die onderdelen die niet meegewogen worden in de BPKV-criteria tijdens een aanbesteding.

4.4.1. Stelposten Duurzaamheid

Het is mogelijk om als onderdeel van de Nadere Opdracht 2 stelposten op te nemen voor:

- Aanvullende onderzoeken mogelijkheden hergebruik;
- Aanvullende haalbaarheidsstudies en kosten/batenberekeningen;

Qua geschatte omvang kan gedacht worden aan 5.000 tot 50.000 per stelpost, afhankelijk van de reeds beschikbare informatie en de aard en omvang van het project.

5. BPKV-criterium Duurzaamheid

Onderdeel van de vraag aan een adviesbureau / ingenieursbureau in de realisatiefase contract kan zijn om te adviseren over de manier waarop duurzaamheid in een aanbesteding wordt meegenomen. Met de vaststelling van dit uitvoeringskader is deze vraag ingekaderd / beperkt. Om tot een meer uniforme invulling van het BPKV-criterium te komen is besloten om een standaard aanpak te hanteren waarop (alleen) op onderdelen een nadere detaillering plaats dient te vinden.

5.1. Aandeel duurzaamheid in BPKV

Als standaard wordt binnen de provinciale infraprojecten een verdeling van 60% kwaliteit – 40 % prijs gehanteerd.

Met de ondertekening van de Green Deal Duurzaam GWW is, zoals eerder aangegeven, de ambitie onderschreven om duurzaamheid in 2020 een integraal onderdeel van alle spoor-, grond-, water- en wegenbouwprojecten te laten zijn. Om een bijdrage te leveren aan de diverse provinciale, landelijke en internationale doelstellingen is het nodig om stappen te zetten. Vandaar dat besloten is om een aanzienlijk deel van de fictieve korting in het kader van BPKV-criteria voor duurzaamheid in te zetten.

Het exacte aandeel van duurzaamheid binnen de BPKV-criteria is afhankelijk van de mate van ontwerp- en materiaalvrijheid en het aantal BPKV-criteria.

5.1.1. Mate van ontwerp- en materiaalvrijheid

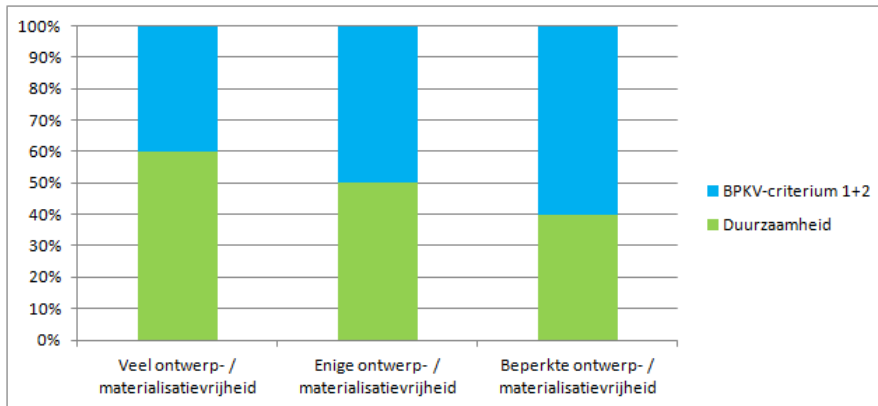
Hoe meer ontwerp- en materiaalvrijheid er is, hoe meer mogelijkheden er zijn om, veelal met innovaties, tot onderscheidende aanbiedingen te komen. Er zijn 3 categorieën gedefinieerd:

1. Van veel ontwerp- / materialisatievrijheid is sprake als bijvoorbeeld de ligging van de as in horizontale en/of verticale richting tenminste enigszins vrijgelaten is. Denk daarbij verder aan het vrijlaten van type verhardingen en materialen voor kunstwerken. (dus niet voorschrijven van asfalt of beton).
2. Van enige ontwerp- / materialisatievrijheid is sprake als (alleen) het type materiaal van verhardingen en/of kunstwerken is voorgeschreven en opbouw en/of exacte samenstelling nog door de Inschrijvers te bepalen is. Veel E&C projecten waar wel nieuwe objecten in worden gebouwd zullen hieronder vallen.
3. Van beperkte ontwerp- / materialisatievrijheid is sprake als vorm en materiaaltipe en materiaalopbouw/-samenstelling is voorgeschreven en een Inschrijver zich vooral moet onderscheiden door een slimme logistiek en milieuvriendelijker (gebruik van) materieel. De groot onderhoudscontracten (al dan niet in de vorm van een RAW-bestek) zullen hier veelal onder vallen.

Aan het adviesbureau kan worden gevraagd om te adviseren over de categorie waar het project in valt en dit te onderbouwen.

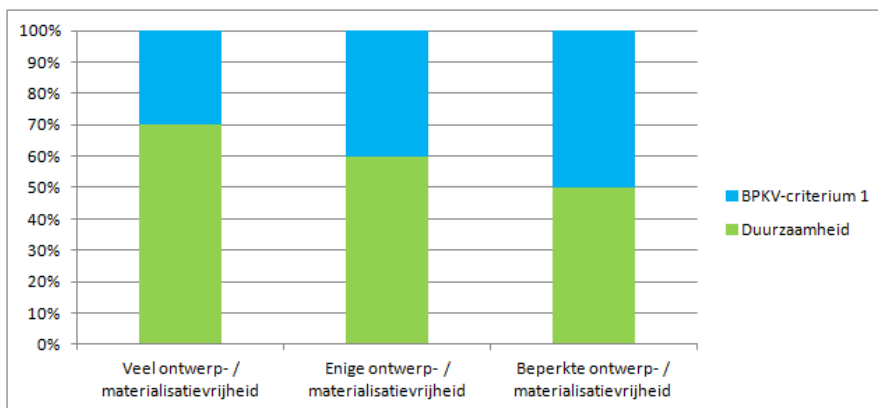
5.1.2. Verdeling korting over BPKV-criteria

Bij 3 BPKV-criteria dient 60% van de totale fictieve korting voor duurzaamheid aangehouden te worden bij veel ontwerp- / materialisatievrijheid, 50% bij enige vrijheid en 40% bij beperkte vrijheid.

Verdeling fictieve korting voor duurzaamheid en 2 overige criteria

Bij 2 BPKV-criteria dient het aandeel duurzaamheid verder verhoogd te worden tot 70%, respectievelijk 60% en 50%. Op het moment dat het belang van een ander BPKV-criterium erg groot is, kan uiteraard overwogen worden om de verdeling te wijzigen.

Verdeling fictieve korting voor duurzaamheid bij 1 ander criterium

Afwijken van deze verdeling kan alleen na akkoord van met de programmamanager voor Infrastructurele Werken respectievelijk Majeure projecten. Deze afwijking dient gemotiveerd te worden.

Het adviseren over het aantal te hanteren BPKV-criteria maakt deel uit van het advies over de aanbestedingsstrategie van het adviesbureau.

5.2. Aantal en weging subcriteria duurzaamheid

5.2.1. Standaard 2 subcriteria voor duurzaamheid

Het hanteren van een te groot aantal (sub)-criteria leidt tot nivellering waardoor de prijs toch doorslaggevend gaat worden. Besloten is om standaard slechts twee subcriteria voor duurzaamheid te hanteren.

5.2.2. Criterium toevoegen 3e subcriterium duurzaamheid

Alleen als sprake is van specifieke duurzaamheidsdoelstellingen die niet bereikt kunnen worden met de 2 standaardcriteria, kan overwogen worden om een 3^e criterium toe te passen. Indien er toch wensen zijn voor extra criteria combineer en beoordeel deze dan gezamenlijk om verdere versnippering van de fictieve korting te voorkomen. Voorwaarde voor keuze voor een 3^e criterium is dat sprake is van projecten in de categorie "veel" of "enige" ontwerpvrijheid.

5.2.3. Eisen aan aanvullend subcriterium

Het aanvullende criterium moet aantoonbaar aan de volgende eisen voldoen:

- Onderscheidend:
Het criterium moet zo ingericht worden dat sprake is van onderscheidend vermogen. Met andere woorden: als vooraf duidelijk is dat alle partijen vergelijkbaar zullen scoren, is het criterium niet geschikt;
- Creëer haalbare meerwaarde:
Het criterium moet zo ingericht zijn dat een inschrijver daadwerkelijk in staat is om meerwaarde te bieden. Inschrijvers worden namelijk gehouden aan de beloftes die zij doen in hun plan van aanpak, dus het criterium moet de Inschrijver uitdagen om een realistische en haalbare belofte te doen. Inschrijvers zullen voorzichtig zijn indien onduidelijk is wat er van hen wordt verwacht en dan wordt het beoogde resultaat niet bereikt;
- Proportioneel:
Niet alle onderdelen uit een uitvraag worden in de tenderfase al even ver uitgezocht. Opname in de scope van de BPKV-criteria van minder kritische en/of ondergeschikte objecten of onderdelen waarvan het inkoopproces meestal pas na gunning start, zorgt voor bovenmatige inspanningen en is daarmee niet proportioneel.
- Bij het al dan niet opnemen van onderwerpen in de BPKV-criteria is de belangrijkste vraag: 'Is de doelstelling niet (ook) met contracteisen te bereiken?' Als dat het geval is dan biedt opname in eisen een zekerdere en goedkopere wijze om de doelstellingen te bereiken. Innovatie krijgt daarbij de meeste kans als deze eisen zo functioneel mogelijk worden opgeschreven en als er nog ontwerp- of materialisatievrijheid is om de markt de ruimte te bieden om een eigen invulling te kiezen.

5.3. Aard subcriteria duurzaamheid

Binnen de programma's Infrastructurele Werken en Majeure Projecten is ervoor gekozen om de volgende twee standaard duurzaamheidscriteria te hanteren:

- CO₂-footprint (uitgedrukt in CO₂ equivalenten)
- Risicodossier duurzame innovaties

5.3.1. Motivatie keuze Footprint

Voor het BPKV-subcriterium CO₂-footprint is gekozen omdat:

- Hier aantoonbaar in projecten goede resultaten op behaald zijn;
- Het mogelijk is om op dit vlak tot onderscheidende aanbiedingen te komen;
- Het stimuleert om duurzame innovaties in te zetten om tot die onderscheidende aanbiedingen te komen. Het standaard aanbod zal immers steeds meer in eisen worden opgenomen.
- Het aansluit bij de Aanpak Duurzaam GWW;
- Andere duurzaamheidsdoelstellingen worden indirect ook verstrekt omdat energiereductie, circulariteit en biobased toepassingen veelal ook een positief effect hebben op de CO₂-footprint;
- Het een kwantitatief criterium is dat het mogelijk maakt om de voortgang ten opzichte van doelstellingen in beeld te brengen.

5.3.2. Motivatie keuze Risicodossier duurzame innovaties

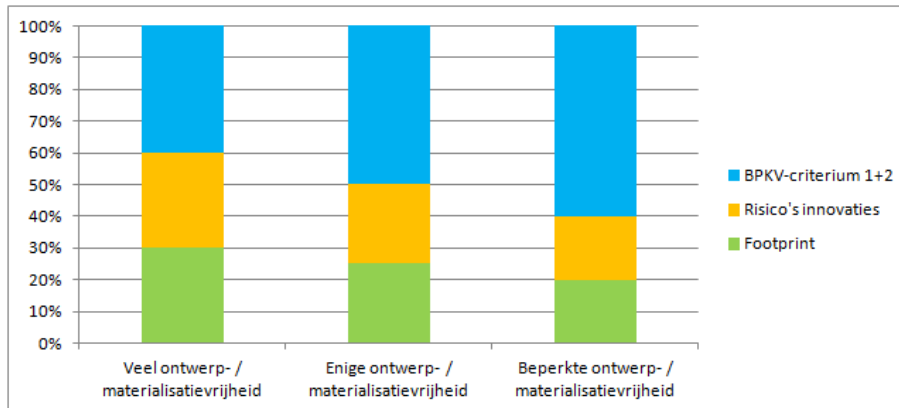
Met de introductie van duurzame innovaties (die voorzien worden om tot onderscheidende inschrijvingen te komen) worden risico's voor Opdrachtgever en Opdrachtnemer geïntroduceerd. Naast de hoogte van de aangeboden footprint dient daarom gekeken te worden naar de mate waarin Inschrijver beheersmaatregelen treft om de extra risico's beheersbaar te maken.

Streven is om met een fictieve korting aanvullend Inschrijvers te belonen voor beheersmaatregelen die zij aanbieden om de risico's die samenhangen met duurzame innovaties te beheersen. Zowel preventief als correctief. De volgende vragen staan daarmee centraal: Wat zijn volgens inschrijver de risico's voor OG als het gaat om de aangeboden duurzame innovaties en hoe gaat ON deze beheersen? Hieronder worden tevens risico's voor ON verstaan waarbij een restrisico bij OG blijft liggen (bijvoorbeeld t.a.v. Imago). Het betreft hier nadrukkelijk de risico's die samenhangen met de inzet van innovaties om tot een lagere CO₂-footprint te komen bij inschrijving.

De uitgangspunten en eisen die gesteld worden aan het risicodossier zijn opgenomen in de vigerende versie van de door de provincie Noord-Brabant gehanteerde Inschrijvingsleidraad. Deze is gebaseerd op het Provinciaal Contracten Buffet en bevat door de provincie gewenste aanpassingen en aanvullingen.

5.3.3. Verdeling fictieve korting duurzaamheid over de subcriteria

Besloten is om de fictieve korting voor beide subcriteria gelijk te verdelen. Er zit een relatie tussen de criteria. Als het onderdeel CO₂-footprint te zwaar meetelt, loopt de provincie het risico dat het aanbod aan beheersmaatregelen te beperkt wordt.

Verdeling fictieve korting binnen duurzaamheid

5.3.4. Criterium afwijken van verdeling

Het is denkbaar dat de verhouding tussen de CO₂-footprint en het Risicodossier duurzame innovaties aangepast wordt als sprake is van zeer grote risico's gezien de ontwerpvrijheid (groter percentage voor Risicodossier) of als sprake is van ontwerp- / materialisatievrijheid op een zeer beperkt aantal (sub-)objecten (groter percentage voor CO₂-footprint).

Het adviseren over een afwijking van de verdeling maakt deel uit van het advies over de aanbestedingsstrategie door een adviesbureau.

Afwijken van deze verdeling kan alleen na akkoord van met de programmamanager voor Infrastructurele Werken respectievelijk Majeure projecten. Deze afwijking dient gemotiveerd te worden.

6. Essentie uitgangspunten DuboCalc berekening

6.1. Levenscyclusanalyse (LCA)

De CO₂-footprint dient de fasen bouw, gebruik, onderhoud en einde levensduur te omvatten. Dit correspondeert met de fasen A t/m D uit de NEN 15804 en SBK-bepalingsmethode Milieuprestatie Gebouwen en GWW-werken versie 2.0 definitief inclusief wijzigingsblad van 1 juni 2017. De motivatie hiervoor is:

- Het maakt duidelijk wat de impact van een aanbod in de exploitatie- en sloopfase is, waardoor levenscyclus denken wordt gestimuleerd;
- Het sluit beter aan bij doelstellingen t.a.v. circulariteit.

NB Een volledig circulaire afweging op basis van Cradle to Cradle is met het voorgestelde instrument DuboCalc (nog) niet mogelijk. Ontwikkelingen kunnen effect hebben op de aanpak.

6.2. Bepalen scope CO₂-footprint

Uit ervaring blijkt dat het overgrote deel van de CO₂-footprint voorkomt uit activiteiten voor een beperkt aantal objecten. Veelal zijn dat de wegdelen (verharding en fundering), kunstwerken en groot grondverzet. Op het moment dat een Inschrijver gevraagd wordt om de te verwachten footprint van het Werk op te stellen heeft hij zijn inkoop nog niet volledig rond. Ook kost het disproportioneel veel tijd en geld om een volledige footprint van het Werk te maken. Vandaar dat sprake is van een afbakening in de scope voor de CO₂-footprint tot die onderdelen uit de objectenboom die de meeste uitstoot veroorzaken.

Om een gefundeerd beeld van het zwaartepunt van de footprint te hebben wordt in de voorbereiding aan het adviesbureau gevraagd om een CO₂-referentief footprint te maken waaruit dit afleesbaar is.

6.3. Uitgangspunten referentief footprint

De in een de Realisatiefase Contract op te stellen / opgestelde referentief footprint wordt /is gebaseerd op de gebruikelijke aanpak van Werken in 2010. Voor 2010 is gekozen omdat een referentief footprint gebaseerd op de stand der techniek de bepaling van een reëel percentage reductie op enig moment bemoeilijkt. Juist vergelijking met 2010 biedt daarnaast tevens kwantitatieve input voor de verantwoording van de provinciale doelstelling op dit gebied.

De vigerende versie van de eerder genoemde notitie "Eisen en uitgangspunten CO₂-referentief footprints" bevat alle eisen en uitgangspunten waarmee rekening gehouden dient te worden. Voor de vastlegging van de resultaten van een CO₂-referentief footprint dient gebruikt gemaakt te worden van de vigerende versie van het eerder genoemde Format "Rapport CO₂-footprint".

Er is gekozen voor het aanleveren van een footprint op hoofdlijnen zonder hoeveelheden om discussies over detailverschillen te voorkomen en geen verantwoordelijkheid daarvoor te nemen. Bij bestekken kan hiervan afgeweken worden. De hoeveelheden zijn daarover immers bekend.

7. Maatwerk contract

7.1.1. Bonus in Basisovereenkomst

Als sprake is van een project met een langere looptijd (> 1,5 jaar) kan het interessant zijn om een bonus in de basisovereenkomst op te nemen voor een verdere CO₂-footprint verlaging van 10%. Opdrachtnemer wordt daarmee getriggerd om, gebruikmakend van de voortschrijdende stand der techniek, aanvullende proces- en productinnovaties in het Werk toe te passen. De hoogte van de bonus is afhankelijk van de omvang van het project.

Het adviseren over de hoogte van een eventuele bonus maakt deel uit van het advies over de aanbestedingsstrategie door het adviesbureau. Vastlegging vindt plaats in de inkoopstrategie en/of aanbestedingsstrategie.

7.1.2. Pot kansen duurzaamheid

Ervaring leert dat gaandeweg een project duurzaamheidskansen naar voren kunnen komen. Enerzijds van Opdrachtnemer, bijvoorbeeld met een aanbod dat niet paste binnen de gevraagde scope van de CO₂-footprint in de aanbesteding. Anderzijds van Opdrachtgever, bijvoorbeeld om aanvullende wensen / kansen uit de omgevingswijzer/het ambitieweb in het project in te brengen.

Om te kunnen focussen in de BPKV-waardering worden dit soort voorstellen niet mee gewaardeerd bij de beoordeling van de inschrijving. Juist door deze voorstellen buiten het BPKV-aanbod in de aanbesteding te houden ontstaat de mogelijkheid om erover in gesprek te gaan en toegevoegde waarde af te wegen. Dit biedt kansen voor innovaties voor kleinere objecten of voor risicovollere innovaties. Waarbij ook het MKB kan worden betrokken.

Qua hoogte kan gedacht worden aan ca. 5% van de geschatte omvang van het project. Het adviseren over de hoogte van deze pot en de exacte wijze waarop dit in het contract wordt verwerkt (stelpost, kansendossier etc), kan deel uit maken van het advies over de aanbestedingsstrategie door het adviesbureau. Het kan wenselijk zijn om al bij de inschrijving aan Inschrijvers te vragen of ze al ideeën voor deze pot hebben. Vastlegging vindt plaats in de inkoopstrategie en/of aanbestedingsstrategie.

7.1.3. Deelprojectkwaliteitsplan (DPK) Duurzaamheid

In het contract (incl. Annex III) dient opgenomen te worden dat Opdrachtnemer een DPK Duurzaamheid opstelt en actueel houdt en dit ter acceptatie indient. Tot nader orde dient de themabeheerder Duurzaamheid betrokken te worden bij de beoordeling.

Specifieke eisen aan dit plan worden/zijn meegegeven in de VSP-contractbibliotheek PNB onder het hoofdstuk Technische management Uitvoeringswerkzaamheden. Bij ontbreken hiervan én bij voorgenomen wijzigingen dient contact opgenomen te worden met de themabeheerder Duurzaamheid.

7.1.4. Voortgangsrapportage duurzaamheid

In het contract (incl. Annex IV) dient opgenomen te worden dat Opdrachtnemer periodiek een Voortgangsrapportage Duurzaamheid, danwel een hoofdstuk Duurzaamheid in de algemene Voortgangsrapportage opstelt en deze ter toetsing indient.

Specifieke eisen aan deze rapportage worden/zijn meegegeven in de VSP-contractbibliotheek PNB onder het hoofdstuk Samenwerking tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer / Voortgangsrapport. Bij ontbreken hiervan én bij voorgenomen wijzigingen dient contact opgenomen te worden met de themabeheerder Duurzaamheid.

7.1.5. Opleverdossier

Het is bij een aanpak als deze nodig om aanvullende eisen te stellen aan de informatie die tijdens de looptijd van het project en bij oplevering moet worden geleverd op het gebied van duurzaamheid. Dit maakt het enerzijds mogelijk om te beoordelen of sprake is van het realiseren van het BPKV-aanbod en anderzijds om informatie die nodig is voor rapportage t.a.v. duurzaamheid voor het management eenvoudiger te genereren.

Specifieke eisen aan deze rapportage worden/zijn meegegeven in de VSP-contractbibliotheek PNB onder het hoofdstuk Opleveren danwel in het aangeleverde format opleverdossier voor het onderdeel Duurzaamheid. Bij ontbreken hiervan én bij voorgenomen wijzigingen dient contact opgenomen te worden met de themabeheerder Duurzaamheid.

7.1.6. Aanbieden LCA t.b.v. Nationale Milieudatabase

Een extra impuls om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van DuboCalc is het opnemen van de eis dat binnen 1 jaar na oplevering van een project, een LCA/ (Environmental Product Declaration) EPD aangeleverd dient worden bij SBK ter opname in de Nationale Milieudatabase als met deze LCA een aanbestedingsvoordeel is behaald (met andere woorden als is afgeweken van al in DuboCalc aanwezige informatie). Zo zijn nieuwe materialen en/of werkwijzen een volgende keer eenvoudiger te beoordelen.

Deze eis dient opgenomen te worden in het contract onder Opleverdossier. In het contract dient de levering geborgd te worden via een laatste betaalpost.

8. Inschrijving duurzaamheid

8.1. Algemeen

In (de provinciale aanvulling op de inschrijvingsleidraad van) het PCB is een tabel opgenomen die beschrijft op welke wijze BPKV-criteria beoordeeld worden. De gekozen aanpak om duurzaamheid in projecten te implementeren maakt het nodig om hier voor duurzaamheid van af te wijken respectievelijk algemene afspraken over te maken. De onderstaande paragrafen geven een toelichting op de gemaakte keuzes.

8.2. CO₂-footprint

8.2.1. Aanpak en motivatie keuzes

Inschrijvers krijgen bij de aanbestedingsdocumenten:

- Een rapportage met de CO₂-referentiefootprint van het project. Hierin wordt onder meer toegelicht welke scope van toepassing is.
- De eerder genoemde notitie "Eisen en uitgangspunten CO₂-footprints realisatiefase"

Bij waardering van de aangeboden CO₂-footprint wordt een beoordeling op basis van een lineaire verdeling toegepast i.p.v. een staffel / tredes. Hiermee wordt voorkomen dat:

- een klein verschil in aanbod veel effect heeft op de korting;
- Inschrijvers net voldoende aanbieden om de maximale fictieve korting te krijgen.

Basis voor de beoordeling is het verschil tussen de CO₂-referentiefootprint van Opdrachtgever en het aanbod van Inschrijvers. Daarbij wordt geen fictieve korting toegekend aan CO₂-footprints die minder dan 25% lager zijn dan de CO₂-referentiefootprint. En een maximale fictieve korting vanaf een 75% lagere CO₂-footprint. Hiermee wordt geen vergelijking gemaakt tussen Inschrijvers onderling.

De ondergrens voor toekenning is gekozen omdat de verwachting is dat door keuze van een aantal branchespecifieke of eigen LCA's een in DuboCalc opgenomen toeslag kan worden voorkomen voor items. Enige slimme logistieke keuzes zijn inmiddels ook gemeengoed. 25% verlaging is daarmee eenvoudig haalbaar. De bovengrens is gekozen om geen extreme risico's te introduceren.

Om tijdig inzicht te krijgen in de kans dat in de uitvoeringsfase discussie ontstaat over bijvoorbeeld een bij voorbaat niet haalbare CO₂-footprint dient een Inschrijver een aantal documenten in te leveren bij zijn aanbieding. Dit betreft:

- Ingevuld format met aangeboden CO₂-footprint;
- Toelichting op CO₂-footprint;
- DuboCalc Export Projectenoverzicht Beknopt;
- Evt. Aanvullende bijlagen voor zover hier in de toelichting naar verwezen wordt (bijv. LCA's).

Een toelichting op de wijze van beoordelen is ook opgenomen in de vigerende versie van de door de provincie Noord-Brabant gehanteerde Inschrijvingsleidraad.

8.2.2. Beoordelingsprotocol

Tijdens de beoordeling van de aanbiedingen wordt het aanbod met de maximaal te realiseren CO₂-Footprint getoetst op de volgende onderdelen:

- Zijn de gevraagde documenten geleverd?;
- Voldoet de CO₂-Footprint aan de gesteld eisen? M.n. zijn de juiste uitgangspunten en parameters voor de CO₂-Footprint gebruikt?;
- Is de berekening reproduceerbaar en bevat deze geen rekenkundige fouten?;
- Zijn betrouwbare bronnen gebruikt voor aannames in berekeningen buiten DuboCalc?;
- Wordt in de toelichting voldoende ingegaan op de aanpak, de te gebruiken materialen en achtergronden van besparingen waarmee de CO₂-Footprint realistisch lijkt? Dit is vooral van toepassing indien bijvoorbeeld materialen worden toegepast die niet zijn opgenomen in de DuboCalc bibliotheek.

De laatste twee bullets kunnen aanleiding zijn voor het stellen van verduidelijkende vragen, maar zijn niet van invloed op de waardering. Het hieruit voortkomende beeld kan tevens gebruikt worden bij de beoordeling van het Risicodossier duurzame innovaties.

8.3. Risicodossier duurzame innovaties

8.3.1. Aanpak en motivaties keuzes

Bij de beoordeling van de risico's en beheersmaatregelen voor duurzame innovaties wordt de bij de provincie reguliere verdeling van 4-6-8-9-10 punten gehanteerd, waarbij een 6 0% fictieve korting oplevert. In afwijking op de standaard aanpak wordt bij dit onderdeel een negatieve korting (dus toeslag) gehanteerd als een partij 4 punten scoort. Die kan dan worden toegekend als een Inschrijver risicovolle innovaties aanbiedt zonder daar aanvullend beheersmaatregelen voor te treffen. Ervaring leert namelijk dat:

- Uitsluitingen niet snel plaatsvinden;
- Met de introductie van duurzame innovaties worden veelal extra risico's voor Opdrachtgever en Opdrachtnemer geïntroduceerd waarvoor het wenselijk is om dit mee te nemen in de beoordeling.

De verdere uitgangspunten en eisen die gesteld worden aan het risicodossier én de wijze van beoordelen zijn opgenomen in de vigerende versie van de door de provincie Noord-Brabant gehanteerde Inschrijvingsleidraad. Deze is gebaseerd op het Provinciaal Contracten Buffet en bevat door de provincie gewenste aanpassingen en aanvullingen.

8.3.2. Beoordelingsprotocol

Tijdens de beoordeling van de aanbiedingen wordt het Risicodossier duurzame innovaties getoetst op de volgende onderdelen:

- Is sprake van duurzame innovaties die aantoonbaar bijdragen aan de reductie van de CO₂-footprint of waarvan het aannemelijk is dat dit zal gebeuren?
- Is sprake van een voldoende brede inzet (dus niet alleen een proefvak o.i.d.) in het project?
- Is voldoende gemotiveerd dat sprake is van een innovatie die in potentie breed toepasbaar is?
- Op welk Technology Readyness Level (TRL-niveau)¹ zit de aangeboden innovatie?
- Is aantoonbaar sprake van testresultaten met positieve resultaten?
- Zijn eventueel door Aanbesteder aangedragen of vermoedde risico's voor innovaties meegenomen en zijn hier beheersmaatregelen voor opgenomen een positief effect op het risicoprofiel hebben?
- Is sprake van meerwaarde voor Aanbesteder door effectieve preventieve én correctieve beheersmaatregelen die daadwerkelijk onderdeel uitmaken van het aanbod?
- Is sprake van een beheerste en verantwoorde aanpak en blijft een acceptabel restrisico over voor Opdrachtgever.

¹ Het TRL zegt wat over de mate waarin de innovatie al is uitgewerkt en getest. In verschillende bedrijfstakken worden verschillende definities stappen gehanteerd. Binnen de provincie Noord-Brabant zal binnen Infrastructuurle Werken de volgende indeling gehanteerd worden:

Niveau	Beschrijving	Beschrijving
9	Marktintroductie product/dienst	(Vergelijkbaar) Aanbod is breed verkrijgbaar bij verschillende aanbieders. State-of-the-Art.
8	Product/dienst is compleet en operationeel	Aanbod maakt deel uit van standaard pakket van mogelijke oplossingen van Inschrijver.
7	Demonstratie prototype in operationele testomgeving	Aanbod is eerder (als pilot) in een project in de openbare ruimte toegepast en functionaliteit is getest / gevalideerd met acceptabele resultaten. Testresultaten zijn beschikbaar.
6	Demonstratie prototype in testomgeving	Aanbod is integraal gedemonstreerd en geverifieerd in proefopstelling in buitenlucht. Testresultaten zijn beschikbaar.
5	Validatie prototype	Aanbod is integraal gedemonstreerd, geverifieerd en gevalideerd in laboratorium. Testresultaten zijn beschikbaar.
4	Implementatie en test prototype	Kritische componenten of experimenteel model van aanbod is gevalideerd in laboratorium omgeving.
3	Proof of concept	Kritische functie of karakteristiek is analytisch en experimenteel bewezen.
2	Toegepast onderzoek	Technologisch concept en/of toepassing is geformuleerd.
1	Fundamenteel onderzoek	Eerste aanzet: Gedachten over mogelijke innovatie en effect zijn beschreven

9. Overzicht stimulansen voor duurzaamheid

Het onderstaande overzicht toont de mogelijkheden om duurzaamheid in projecten op te nemen. Dit zijn achtereenvolgens: opname in de minimeisen (ook bijvoorbeeld bindend ontwerp), het BPKV-aanbod, een optionele bonus bij langdurige projecten en een stelpost voor verbetervoorstellen op het gebied van duurzaamheid. Zichtbaar is dat de focus ligt op Energie en Materialen, in het bijzonder CO₂ emissiereductie, maar dat kansen op andere vlakken waar gewenst meegenomen kunnen worden.

	Optioneel Bonus CO2 Emissie-reductie					
	CO2 Emissiereductie aanbod BPKV in selectie Objecten					
Minimum eisen	Energie en Materialen CO2 én Circulair / Biobased etc.	Bodem en Water	Ecologie / Ruimte-gebruik	Welzijn/Leef omgeving/ Ruimtelijk kwaliteit	Investeringen / Bodem en Water	Vestiging-klimaat /Bereikbaarheid
Stelpost	Circulair Biobased etc	Bijv. extra meekoppel-kans	Bijv. extra meekoppel-kans	Bijv. extra meekoppel-kans	Bijv. extra meekoppel-kans	Bijv. extra meekoppel-kans

10. Bewaking in realisatiefase

10.1. Duurzaamheidsplan en -rapportage

Acceptatie van DKP Duurzaamheid en periodieke toetsing van Voortgangsrapportage duurzaamheid. Tot nader orde dient de Themabeheerder Duurzaamheid betrokken te worden bij de beoordeling.

10.2. Duurzaamheid in opleverdossier

Toets op compleetheid opleverdossier t.a.v. aspect duurzaamheid en verificatie van aanbod BPKV. De themabeheerder Duurzaamheid dient betrokken te worden bij de beoordeling.

10.3. Aanbieden LCA/EPD t.b.v. Nationale Milieudatabase

Bewaking of inderdaad sprake is van aanbieding van LCA's/EPD's waar relevant voor prestatieverklaring (laatste) termijn.

11. Maatwerk bij Best Value

De geest van dit uitvoeringskader kan ook bij Best Value worden toegepast. Wel is dan maatwerk nodig.

11.1. Projectdoelstelling

Het aanbod bij Best Value wordt afgestemd op de projectdoelstelling(en) die je als Opdrachtgever meegeeft. Hierbij kan bijvoorbeeld aan de volgende doelstelling gedacht worden:

WAT

Terugdringen /reduceren CO₂ footprint bij de aangewezen (sub) objecten uit de objectenboom gedurende de hele levensduur ten opzichte van de referentie CO₂-footprint.

En daarmee "Leveren van een bijdrage als provincie Noord-Brabant aan realiseren doelstellingen vanuit het Actieplan MVI, de Green Deal Duurzame GWW 2.0 en achterliggende ambitiedocumenten als klimaatagenda en Nederland Circulair".

HOE

In de concretiseringsfase dient duidelijk te worden dat sprake is van een beheerste aanpak van de innovaties. Beheerst betekent dat sprake is van een risicodossier gericht op duurzame innovaties voorzien van beheersmaatregel(en).

11.2. Verankering duurzaamheid

Vanuit Best Value krijgt duurzaamheid haar plek op verschillende plekken:

- 1 = Basisovereenkomst in geval van bonus en/of stelpost duurzaamheid;
- 2 = Contract (incl. minimum eisen uit beleid);
Bijvoorbeeld minimum percentage reductie t.o.v. CO₂-referentiefootprint en/of minimum percentage hergebruikte materialen.
- 3 = Prestatieonderbouwing Opdrachtnemer
Hierbij dient als opmerking/eis te worden gesteld dat tenminste 1 van de onderbouwde prestaties betrekking dient te hebben op het aantonen van de eisen t.a.v. CO₂ emissie reductie.
- 4 = Risicodossier
Het past niet bij Best Value om hier risico's ten aanzien van CO₂-Footprint voor te schrijven. Dit is afhankelijk van de inschrijving. Wel dient Beoogd opdrachtnemer in de concretiseringsfase een risicodossier gericht op duurzame innovaties voorzien van beheersmaatregel(en) op te stellen.
- 5 = Kansendossier
Aanvullende kansen op het gebied van duurzaamheid, zoals circulariteit en CO₂-reductie. Een t.b.v. het project opgesteld ambitieweb kan inspiratie bieden om te komen tot aanvullende kansen op het gebied van duurzaamheid.